

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÓNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVETÉVEL.

**Előfizetési árak:**  
 helyben, vagy postán külvise:  
 Évesre . . . . . 10 frt — kr.  
 Félévre . . . . . 5 „ — „  
 Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „  
 Egy órára . . . . . 1 „ — „  
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-  
 emény a szerkesztőségbe (Főút 1828. sz.)  
 bérmentve küldendő.

**Előfizetheti helyben:**  
 Földes K. Lajos könyvkereskedésében  
 és a kiadóhivatalban. (Főút 1828. sz.  
 alatt.)

**Hirdetési díj:**  
 Negy huszötöt forint 5 kr. Nagyból  
 terjedelmű a többszori hirdetések alká-  
 szerint jutányos áron vételekkel. Hely-  
 díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy emléket magában foglaló  
 újságszám 30 kr.

Nyitási költségek minden példát 300  
 30 krajczár.

Hirdetések felvételére a szerkesztőség-  
 ben és kiadóhivatalban. Főút 1828. sz.  
 alatt.)

Kéziratok nem adunk vissza.

## Fölvívás előfizetésre.

A »DEBRECZEN« huszötödik év-  
 folyamának negyedik évfolyamát ok-  
 tober hóval kezdődik, előfizetést nyitunk s  
 fölkerjük t. előfizetőinket előfizetéseik megújítá-  
 sára, valamint mindazokat, kik hátralekban  
 vannak, e hátralekok szives kiegyenlítésére.

A »DEBRECZEN« előfizetési ára:  
**Egy évre 20 korona** (10 frt.)  
**Fél évre 10 korona** (5 frt.)  
**Negyedévre 5 korona** (2 frt 50 kr.)  
**Egy órára 2 korona** (1 frt.)

Netaláni tévedések elkerülése végett  
 kérjük a vidéki t. előfizetőket, hogy elő-  
 fizetéseiket egyszerűen e cím alatt szí-  
 veskedjenek beküldeni: A »Debreczen«  
 kiadó-hivatalának, Debreczen.

A »DEBRECZEN«  
 szerkesztősége és kiadóhivatala

## A megyei basák.

(\*) A vármegyei rendszer és az önkormányzat felett a kormány két évvel  
 ezelőtt meghuzta a halálharangot és pedig  
 egy erősen felszerelt nagy törvénytervez-  
 zettel. A javaslat azonban megbukott,  
 illetve a kormány azt visszavonta s an-  
 nak 2 szakaszát, mint elfogadottat szen-  
 tesítette. Hasonló jatekot még törvény-  
 nyel s országos képvisellel nem ját-  
 szott senki, mint ezen javaslatok apja:  
 Szapáry Gyula gróf.

Azóta a közigazgatás államosításá-  
 nak kérdése csendesen pihen a kormá-  
 nyparti agyokban s csak mint elkár-  
 hozott lélek jár fel olykor halottaiból,  
 hogy ijessze a kétkedő, bizakodó elméket.  
 Az nem lehetetlen, hogy ez az agy-  
 r m tetet fog ölteni, hogy a vármegyét-  
 ket megölni, a szabad szót elfojtani fog-  
 ják azok, akiknek az nem tetszik, ha az  
 igazságot szemökbe mondják. De még et-  
 től az időtől messze vagyunk, még ad-  
 dig sokat kell beszélni, sok főispánt ki-  
 nevezni, sokat meneszteni. Még addig a  
 rendelkezési alapot, ezt az állami kor-  
 testárczát, sokszor meg kell tölteni az

ország pénzével és sokszor kell abból  
 még a drága voxokat megvásárolni, ad  
 majorem Dei gloriam.

De ezt az időt is majd csak kibő-  
 tölük azok, akiknek az államosított köz-  
 igazgatás a malmukra hajtja a vizet és  
 pedig annál könnyebben, mert ők a ha-  
 talom boldog birtokosai s nekik van  
 okuk most is jól érezniök magukat s ha  
 valamit akarnak, lesz eszük, hogy az  
 nem fog járnai a maguk helyzetének ros-  
 szabbításával.

A közigazgatás államosításának esz-  
 méje nem új dolog s ha olyan emberek  
 volnának az állami gépezet élén, akik  
 a független magyar nemzeti eszme min-  
 den attributumait lelkesülten támogatnák,  
 akik nem Bécs felé kacsingatnának min-  
 duntalan, akik a közigazgatás államosít-  
 ott hatalmát a diszidens nemzetiségi aspi-  
 rációk ellen s a magyar állam védel-  
 mére akarnák felhasználni: akkor nem,  
 egy szóval sem agítálnánk ezen korszerű  
 eszme ellen. De a mai állapotok nem  
 megnyugtatók, a küszöbön álló rendszer-  
 változtatás kétségbeesítő, az a nemzeti  
 eszmék s a függetlenségi vágy megölését  
 eredményezné.

És épen ezért kell ellene küzdenünk  
 nekünk, akik még ma se, akik még any-  
 nyi keserves tapasztalat után se mond-  
 tunk le arról a sokak által elérhetetlen-  
 nek nevezett vágyról, hogy ezt az orszá-  
 got teljesen függetlennek, hogy ezt az  
 országot gazdasági és pénzügyi tekintet-  
 ben is önállónak lássuk.

Ezért tartunk mi minden változástól,  
 ezért félünk mi attól, hogy ha az expo-  
 náltabb hivatalokra, méltóságokra olyan  
 emberek hoznának szóba, akikről nem azt  
 tudjuk, hogy a nemzeti törekvéseknek  
 barátjai, akikről nem úgy vagyunk meg-  
 győződve, hogy testestől-lelekestől tiszta,  
 becsületes meggyőződésből cselekszik azt,  
 amiről azt hiszik, hogy a magyar nem-  
 zeti állam javára van.

A kormány, akiket megunt a saját  
 sülteiben látni, akik a pártérdek szolgál-  
 tatában testileg-lelkileg kimerültek s erőre,  
 pihenésre vágyakoznak, akik ellen a par-

lamentben már olyféle hangok emelked-  
 tek, amelyek a fenyegetés színezetét vi-  
 selik magukon: szóval akik még nem  
 lettek ugyan egészen lehetlenné, de a  
 kik mostani pozíciójukban mihamarabb  
 lejátszanák a maguk kis játékaikat —  
 vagy a kiknek kortes és egyéb családi,  
 kétes és kétesebb érdemeit meg kell ju-  
 talmazni — azok kapnak hivatalokat.  
 Kaptak azelőtt kataszteri biztosságot, kormá-  
 ny, víz és tűz, filoxéra és kolerabiz-  
 tosságot s most kapnak azokon felül még  
 főispánságot is. Tessék választani.

Ez a stallum a legnagyobb hatás-  
 körrel jár. Ezek a kormány végvárai a  
 vidéken, akiknek meg van adva a jog  
 arra, hogy adót ne fizessenek, hogy a  
 választott tisztviselőket a megyeházából  
 kiboxolják, pénzügyigazgatókat, szolgál-  
 rákat és vasúti hivatalnokokat elcsapas-  
 sanak, áthelyeztessenek, választói joggal  
 nem bíró zselléreket, vasúti indzselléreket  
 és hivatalzókat jogtalanul bevegye-  
 nek a választási lajstromba s a független-  
 ségi érzelmű embereket onnan kitöröltes-  
 sék. Az ilyen főispán nem a közigazgatás  
 feje, hanem a kormánypart megyei gyű-  
 lekezetének omnipotens totum faktora,  
 főkortes, akinek 5 évig egyéb dolga nincs,  
 mint a választási lajstromok gyártására  
 felügyelni s az öt évenként megadó kép-  
 viselőválasztásokat előkészíteni, hogy a  
 kellő pillanatban az emberek eléggé meg-  
 puhitva, eléggé terrorizálva legyenek.

Ezek az ugynevezett erőlyes főispá-  
 nok, a megyei basák, — akik a maguk  
 kormány — de nem törvényadta hatal-  
 mukkal nyakára ülnek a vármegyének,  
 hogy ott más akarat, mint a kormányé,  
 ne érvényesülhessen.

Hiszzen az ez mind a magyar állam-  
 eszme érdekében történnek s egy erőlyes  
 és czélutatos nemzeti politika kifolyása  
 volna — akkor szerfelett örülnék neki.  
 De az a sajnos, hogy ennek épen ellen-  
 kezője áll: olyan vármegyékbe tesznek  
 ilyen erőlyes főispánokat, amelyek tös-  
 gyökere magyarok s azért, hogy ott a  
 nemzeti érzelmek szabad fejlődését el-  
 nyomják, tönkretegyék.

Ez az, ami elszomorító jelenség, ez  
 az, ami arra enged következtetni, hogy  
 a mi minisztereink s azok adjunktusai  
 mind beválnának a hadsereghez — jelző  
 zászlónak.

## BELFÖLD.

**Asztaloslegények sztrájkja.** A bu-  
 dapesti asztalosok sztrájkjának még mindig  
 nincs vége. Egyik nap a mesterek engedtek,  
 de a munkások makacsodnak, másnap aztán  
 szerepet változtattak. Ilyen módoa már hat  
 hete sztrájkolnak az asztalosok, de pihenniük  
 a mesterek is. Néhány nappal ezelőtt megint  
 belátták a küzdő felek, hogy legjobb lesz ki-  
 békülni. Tegnapielőtt a sztrájkolók küldöttsége  
 járt ismét a mestereknél s redukált követeléseik  
 teljesítését kérték. A mesterek össze is ültek,  
 hogy a sztrájkolók követeléseit tárgyalják. —  
 Csepreghy Janos asztalos-mester azt indit-  
 ványozta, hogy a sztrájkolók újabb előterjesz-  
 tését se fogadják el s most már egyáltalán ne  
 is álljanak szóba a munkásokkal. Ezt a neve-  
 zetes indítványt a gyűlés el is fogadta azval a  
 fenyegetéssel, hogyha a sztrájk mihamarabb  
 meg nem szűnik, az összes munkásokat elbo-  
 csátják, a munkát végleg beszüntetik és a mű-  
 helyeket bezárják.

**A királyi pár itthon.** A királyné  
 okt. 1-en, a király negyediken érkezik Gödöl-  
 lőre.

**Kikötő építkezések Fiumében.**  
 Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter a jövő  
 esztendőre ismét új építések kereskedelmét  
 határozta el a fiumei kikötő fejlesztésére. Az  
 építkezések főleg a nagy, szabadkikötőben épi-  
 tendő új raktárakra és a Baross-kikötő terüle-  
 ten levő kisebb szabadkikötőben tesendő be-  
 ruházásokra vonatkoznak. Az összes költségek  
 a hozzávetőleges számítás szerint, 1 millió fo-  
 rintot fognak tenni. Az építkezések legnagyobb  
 részét a kormány már a legközelebbi években  
 végezteti.

**A zsidó recepczió.** A főrendiház  
 hármass bizottsága tegnapi tárgyalta a zsidó val-  
 lásról szóló recepcziót.

Első szónok br. Rudnyánszky volt  
 a ki ellene szölt a törvényjavaslattal.

A zsidóság nevezete szerint nincs ama kul-  
 turalis fokon, hogy a jogegyenlőséget az egész  
 vonalon megérdemelje.

Távol tartják magukat minden anyagi ál-  
 dozattól, melylyel hozzájárulhatnak kulturális  
 intézményeink erősítéséhez. Gyarló elemi isko-  
 lakon kívül még egyetlen nagyobb iskolát sem  
 alapítottak, hanem a felekezeti iskoláiban huz-  
 zák meg magukat

jára építve, a feketés zöld fenyőfák árnyá-  
 ban félig elrejtve, le nem írható látványul  
 szolgáltnak.

A megdöbbenés nagyszerűsége fogja  
 el az embert e néma nagyszerűséget te-  
 kintve.

A társaság a nehéz ut után ilyen lát-  
 ványra találva, megnyugodott, csak a tör-  
 vényszéki bíró ur duzzogott még egy kicsit,  
 de a jó ebéd s a vig hangulat őt is kibé-  
 kítette.

Hát még a délutáni czihelődés a tót  
 szekérre, a mely szekér ottan a tótok között  
 4 méter, néha 6 méter hosszú szokott lenni,  
 kas nincsen rajta soha. Mas jármű nem volt,  
 4 frt díjért ezt meg kellett fogadni, hogy le-  
 vigyen a vasúti állomásra.

Egy tót szekér, a melyre 14 ember pak-  
 kol fel ülés, kas nélkül, csak egy torony  
 iránt, ez idézett csak fel örült kacaját mind-  
 nyajunk ajkára, de felültünk és kiérve a hegyi  
 utra, a fenyőfák alá, a zugó patak mentén  
 vig magyar dalokra fakadtunk. A bíró ur  
 dudolta a »kerek ez a zsemle« Garibaldi nó-  
 táta, a kis lányka a »kék nefelejtsét«, én  
 megvalólam olyan humorba csaptam, hogy  
 hallhatólag reá kezdtem a Mur Tamás bor-  
 dalára:

»Az eltűnt évek holdig álma fájó szívemre vissza  
 száll  
 Ah, mintha mind könnyeké válna a bor, mely még  
 előttem áll!«

Mindenkinek eszébe jutott a rég nem kul-  
 tivált nóttája, ha a szekér nagyot döcözött,  
 a nagyszerbeni tanárné egyet sikongat-  
 tott és rögtön leugrott a szekér bordái kö-  
 zött. (Tehette, semmi sem gátolta a ki s be-  
 ugrálásban.)

Leértünk a sikra, a vonat messziről ki-  
 gyózo rohant felénk.

## A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

### Uti képek.

— Írta: Zilahy Ágnes. —

A Tatra vidéke.  
 Még mindig van elég ember az ország-  
 ban, aki nem látta a csodálatos Tatra vi-  
 dékét.

A kinek pénze van utazni, vagy fürdön  
 egy kis időt tölteni, az mind szalad ki a kül-  
 föld hegyei közé, pedig mik a mi Tatránkhoz  
 képest a tiroli havasok s a szemeringi hegy  
 tömegekben mindössze véve található szépsé-  
 gek és kényelmek vonzósága.

Svájcz, azt mondják a kik látták azt is,  
 a Tatrát is, részben vetekedik ezzel, részben  
 a Tatrának vannak szebb pontjai, valamint a  
 svájci Alpokban többféle kultúra és szélesebb  
 terület van.

Különbön én nem akarok összehasonlítá-  
 sokat rögtönözni, csupán az emlék által e  
 perczen is elragadtatott képezetemben fel-  
 tűnik az óriási sötét kék Tatra hegyláncnak  
 26 kimagasló csúcsa. A bámulatos mely bar-  
 razdákkal telte hegycsúcsok, a hó és jég-  
 mezők szemléltető oldalai; a »lomniczi csúcs«,  
 a szélesen elterülő »gerlachfalvi csúcs«, a  
 »jégvögyi csúcs« és az a számos szép nemű  
 és szép alakzatú tátrai hegy, mind össze-  
 szorulva egy — aránylag kicsiny vonalon van  
 megteremtve.

Sok leírását, — jót is, rosszat is — ol-  
 vastam én már a Tatrának, de a kezembe  
 még olyan ismertetés nem akadt, a melyben  
 valaki megemlítette volna, hogy a Tatra hegy-  
 lánc, egy magában álló hegysorban áll.  
 (Ilyen leírása is van a Tatrának! Szerk.) Köz-  
 vetlen előtte állva, látnak hol kezdődik és hol

végződik e hegyóriás, mert a két végén —  
 jobbra és balra — beláthatatlan síkság terül  
 el. Nekünk magyaroknak a szépségi síkon  
 kell a Tatrához vonulni, azon a szép nagy  
 síkon, a hó, a buza, a rozs, a kender, a len, a  
 borsó és a lencse mind együtt szépen meg-  
 terem. A nagy sikot gyakran tarkítja egy egy  
 szép vidám tekintetű, gazdagnak látszó falu,  
 vagy városka.

A vonat naponta 4-szer rohan a Tatra  
 felé vezető úton. A kék és fehér hócsikkokkal  
 diszített hegyek minijobban közelednek,  
 a bámuló és kíváncsi utasok minden vasúti kupé  
 ablakot elfoglalnak. A vonat sokszor hol  
 ehhez hol ahhoz a faluhoz ér, és a Tatra  
 mindannyiszor más, egész más alakzatban je-  
 lenik meg gyönyörködő szemünk előtt. . . E  
 különös hegyesség teljes bübáját szórja az ámu-  
 ló közönség felé.

Itt van a csorbai állomás, tessék ki-  
 szállani, szól a mi gavalér vezetőnk, a kit  
 még Igó-Füreden felkértünk diszvezetőnek,  
 mert az a 14 tagból, jó részt szegedi  
 és szabadkai urak és urnókból álló tár-  
 saság is először gyönyörködött a Tatra tün-  
 menyében.

A mi kedves diszvezetőnk, doktor, tit-  
 kár, Alfaly Zoltán ur már azelőtt is több időt  
 töltött Tatráfüreden, tehát biztunk benne a  
 veglehelletig.

A csorbai állomásnál épen délelőtt 11  
 órakor hagytott ott a tova szaguló vonat.  
 Kerestünk egy kocsi, vagy legalább valami  
 tótszekeret a mely a két óra járasra fekvő  
 magas csorbai tóhoz vitt volna, de már nem  
 volt semmi jármű található, csak néhány gyá-  
 logvezető ajánlkozott a gyalogut megmutatá-  
 sára, tehát a tót atyáfit megraktuk egy nagy  
 csomó köpennyel, esernyővel és utrakelt az  
 alföldről jött karavan.

DEBRECEN.

2.

A törvényt, a hol csak tehetik, kiját- szák.

Beöthy sajnálja, hogy a korszellemmel hemlok egyenest ellenkező nyilatkozatokat kell hallania.

Sajnája, hogy Magyarország ilyen későn gondol a receptezőra, a mellyel a zsidókban csak a hazugság fokoztak.

Eötvös báró miniszter szerint a zsidók eegenök edemket szerettek.

A társadalom minden ténen intézeteket állítottak fel.

Az ipar, kereskedelem, kultura és iro- daom tereen nagy szolgálatokat tettek az or- szágnak.

Zichy Nandor gróf korainak tartja a zsidóknak újabb jogok megadását.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter, Keglevich István gróf és Prónay Dezső báró felszólalási után általánosságban es részleteiben elfogadja a többség a törvény- javaslatot.

KÜLFÖLD.

Oroszok a koreai határon.

Köln, szept. 25. A Kölnsche Zeitungnak jelentik Pe- tervarról: Hír szerint Vadvároszokból tavrati jelentés érkezett, hogy egy kínai rablóbanda megtámadta a novii vasút egy állomását, meg- ölte a tisztviselőket és minden kirabolt. Orosz csapatok indultak a rablók ellen, de azok a kínai határon át elmenekültek.

A beteg császár. A császár állapotában ja- vulás állott be. Zacharin tanár megengedte, hogy a beteg császár legközelebb részt vehessen egy udvari vadászaton. A trónörökös nagy- herceg legközelebb Darmstadtba utazik meny- aszonyához, a mi szinten azt bizonyítja, hogy a császár állapota megjavult. Az egész csári család Spalában időzik és akkor utazik el on- nan, ha az orvosok a beteg György nagyher- cegnek ajánlani fogják, hogy a Krumben ke- zessék a lábait. Lehetőség azonban, hogy a he- ressen üdülést. Lehetőség azonban, hogy a he- ressen üdülést, akkor a császár és a cszárné tovább is Spalában fognak maradni.

Oláh diákkongresszus. A hónapok óta kísérő konfesszió oláh diákkongresszus, amely elé a magyarországi oláh agitátorok is nagy érdeklődéssel tekintettek, mintegy ezer tag részvételével végre tegnapelőtt megnyitott. A napirend első pontja a magyarországi oláh diákok üdvözölése lévén, L. Ácsúhoz Szegedre részvételregratitot küldöttek. A kongresszus különböző Magyarországból sok felet, többek kö- zül: a brassói oláh hölgyek táviratig üdvö- zölteket.

A lengbergi kiállításból.

Nincs veszte bármi sorsallat, ki el nem csüggedett!

Ine Lengyelország az ujkor elő tanúb- zonyosága, hogy egy alam elbukhatik külö- okok behatása alatt, de ha megvan a morális lefolytatás, erkölcsösége, vallásos és hazasze- retete, mint nemzet el, kiket a koporsóból s- egyt ler. Fokép a Habsburg-háznak agése alatt levő Galicziában tartotta fenn magát a nem- zeti lengyeliség, sőt nyert is erőben. Ausztria decentralizációja maga után vona a lengyel nyelvnek hivatalos nyelve való tetelet; két lengyel egyetem, egy akadémia s nagy- számú közép- és nepsiskolák hirdetik a lengyel

génusz újra ébredését. A nemzeti öntudat oly elénk a népből, hogy egész gondolkodása, kül- tétéze, története és filozófiája azon meggyőző- desben kulinál, hogy az idea és akarat min- denre képes, hogy a lengyel nép a kiválasztott és hogy azon abszolút joggal bír, hogy a többi népek által felzabáltatassék. Valóban, alkot- mányos szervezete, a politikai viszonyok arra képesítik, hogy a Reichsrathban a többség től függ és magának szokatián kedvez- ményeket szerez adózásban, vasutak építésé- nél, stb.

Bar nekünk magyaroknak szokatián, hogy Lembergbe lépve, lépten nyomon feketesárga czéglablakkal találkozzunk s az általi épüle- teknek kétféle sas rajzot, megis tény, hogy az osztrák kormány, engedve a népkívánalmak- nak, aspirációinak, megengedte a nemet elem- kíméletlen száműzést és a rutének elnyo- masát.

Hisz a tiszta lengyel faj körülből csak Tarnowól északra és nyugatra található, mégis Lwówban, a lengyel kultura eme góczpontjában, beleértve a ruténiség tengerébe, több mint 100.000 lengyel van, a németek alig közelítik meg a 10.000-et s a rutének a 7000-et.

A nép fizionómiaja, a kiálló pofoconál, a kevesé behajlott orr szláv eredetre vall, de kiválik a többi szláv testverek tömlekegéből mozgékonyasága, gyors felépése, a szép forma iránti érzéke által. Hibái, melyek a Jagelek dicső monarchájának vesztét okozták, a fek- telenség, könnyelműség, hirtelen harag s meg- bizhatóság sokkal enyhébb formában megva- nának ugyan most is, de nem mindentől egya- rant. Míg a pozoni lengyelok például megtartva nemzeti tulajdonaikat, sok jót tanultak a né- melektől, tesszem a takarékosságot, addig az ausztriai lengyelok nagyobb nemzeti önállóságra tevén szert, nemzeti hibáikat tisztábban tar- tották meg; most is a pártidüh forgácsolja el legjobb erejüket.

A népnek valóságos érzületéről különben többször volt alkalmam személyesen meggyő- ződni.

Egy ízben Premy-lből Tarnowba utazva, szóba jött a tarnowi új templom; egy fiatalabb izraelita lifakadt, hogy mily bolondok az em- berek, hogy íyessimre pénzét adnak, holott jobb vennni, mint adni. De nem hagyta ám azt any- nyiban egy feleg parasztiuhaba öltözött lengyel, s oly meggyőzőleg s tárgyilagosan fejtegette bibliai mondatokkal ezen élvnek helytelen volt- tat, hogy az ille önk meggyőződnie más kö- zésiba kellett átszállnia. Nem antiszemitaizmus- bol vára, hogy az orosz üdvözös folyán íy feleg művelt elemekkel el van árasztva. Przemysl 25.000 lakosán k több mint fele izraelita, de ur is ottan, mint talán sehol a föld háján.

Az eget kérő lengyel génusz méltó kife- jezést nyert a lengbergi kiállításban, mely va- loban méltó arra, hogy ő felsége megalozgassa s szemelőt-szembe meggyőződjék a nemzet eltre- valóságáról. A rendezőbizottság mindenben arra törekedett, hogy nemzeti kiállítás szervezzen; fősúlyt fektet a képzőművészetekre, etnogra- fiaai csoportokra, de főképp, mint agrikul- túra, a földművelés és gyáripár bemutatá- sára.

Nagy meggyűvadásunkra szolgálhat, hogy mi magyarok, kik az előbbi századok banatát s örömeit a lengyelekkel megosztottuk, egy- másnak fejdelmeket adtunk, együtt nyögünk a tatár hordák és a török szultánok jármát, mondóm hogy mi a béke műveiben is oly o-

kező helyet vívtunk ki, hogy e kiállításon a földművelés tereen Lengyelország, illetve Ausz- tria méltó versenytársának bemutatkoz- hattunk.

Már messziről látszik a kedves trikolor a gépcsarnok tetejéről. — A belépő középtűt maga előtt látja ő felsége sikerült bronz- meiszobrárt tropikus növényekkel izlelesen ékítve; azonnal szemünkbe ötlék Mauhner magkerekeskedő díszes kiállítás a a lengyel nyel- ven kiadott »Katalóg specialny oddziału wngi- erskiego« elégé tanúsítja, hogy a magyar nemzet két nagy teremben kitett magáért. — Nemcsak fővárosi gyárgyáraink, de a vidé- siek is oly kitűnő gépeket állítottak ki, hogy a laikus is észreveheti, hogy Ausztria, mely- nek gépei egy két oldalról nyitott terembe sorolttak, ez egyszer nem állja ki veünk a versenyt.

Lépten-nyomon találkozzhatunk magyarok- kal s közösen élvezjük magunkat, ha a mag- yar csardához evez-tnek bennünket. Ez a toka- hegyaljai konyak-gyár pavlonja, mely csak arról nevezetes, hogy ott az ember ha- zafiságát a zseben elkövetett érvágással mérik. Az elő helyiségben egy nagy bögő figyelmezt- bennünket azokra a fekete hazankülfaira, kiknek zsebé mellett sírva vigad a magyar; c-a-hamar elő is bujnak ezek a hátsó or- zályból, csak hogy oly fört lines veres, aranypa- szományos zubbonyban s bő pantallóban, hogy onkénytelenül is nevetésre fakudunk.

Méltó büszkeség tölti el keblünkét, hogy két oly fejdelmet adtunk Lengyelországnak, kiknek dicső emléke sohasem halványul el a lengyelek emlékezetében; értem Hedviget, Nagy Lajosnak lányát és Balthary Istvánt, az erdélyi fejdelmet s az oroszok dicső legyő- zőjét.

Az iskolák rajzaiban, a művészek képei között, szobrokban megörökítve s dicsőítve látjuk e két fejdelmet. Lembergnek egyik leg- szebb utcáján az utóbbi nevet viseli s nyílt tereen, ugy Lemberg n, mint Przemyslben az ő hatalmas szobra díszlik.

De a lengyel génusz legmagasabb szár- nyait s a festészetben érte el Grottyer és Matejko az európai kultura összefüggésének magaslatát jelzik. Mindkettőn, valamint méltó utódai: Brandt, Siemiradzki, Falat, Tzyma- nowski s a lengyel történehmélt merítették tár- gyságot, a mi igen természetes. A föllendülő lengyel nemzeti öntudat eleve biztosítja a történeti festőnek a sikert, ha a nemzetnek dicső múltját feltárja s az újabb nemzedéket nemcsak bámulásra bírja, de hasonló tettekre ösztönzi is.

Matejko e nagyszerűséget formailag is jut- tatta kifejezésre, úgy hogy képeit csak külön Matejko pavilonban lehetett kiállítani. A ren- dezőbizottság a világ minden tájáról össze- dezőbizottság a világ minden tájáról össze- hozta e festő titánok képeit, úgy, hogy a mű- vészt egész pályáján, kezdve a krakói egyetem skizmeit s végezve legutolsó művén »Janos Kazimier fogadalmá« n. végig kísérhetjük It van Budapestról a várnai csata, itt bámulhatja a pesti utra; az y mester »Kosciusko Rasz- lawice mellett« az képét.

A nagy művészetekben találjuk Matejko egyenrangú társainak s a minorum gen- tium taxáinak szíleményeit, de legméltóbb s legnemesebb emléket állította fel a lengyel te- remtő génusz azon körképben, melyhez a len- gyeliek, mint az arabok Mekkához zartand kö- nek s ez a Raszlawice melletti csata 1794-ben. Sityko és Kossak, karöltve művésztársakkal,

ahyhatott ezen élvezetek kimerítésére, mert a jelszó azon napon a tarpataki vize-és meg- nézése volt, a mely sőt, úgy mondták, meg lehet tenni 4 óra alatt oda és vissza egy végében.

A törvényeségi bíró ur okulván a csor- bai tóhoz vezet őt emlékeztetes óram, azt mondta: »Erre a 4 órára, lesz abból 6 óra is, én bizony nem megyek.« Hiába volt min- den biztatás, ő bizony ott maradt az ékes fűrdő parkjában a dalogó, míg mi a könyör- telen nap sugarai alatt újra a nyunkunka vet- tük a Tatra egyik csodájának megtekintésére a sziklás út faramlát.

Fel-fel a hegynek, azokon a keskeny gy- alog utakon, minden lépten talantuk lábónon ülő nőket, elegáns, gavallér kísérőkkel. Ünne- pélyes komolysággal ballagott ki a zugó vi- pélyes komolysággal ballagott ki a zugó vi- pélyhez. Hosszu menet után tikkadt ajkainknak gyönyört szerzett a »K. szűh-forrás« jéghi- deg vize.

Vegre felűnt az első vízese, tompa zugása olyan, mintha egy távoli malom forgó kerekét hallaná az ember. A széles patak egy menedékes hegyoldalon omlik le; lent, habos, mely örvényt formál a víz, a nagy, vakító fehér sziklaszigeteket körül zugva kavargó, apró tavacsokkat képez, aztán me- gínt simán fut egy darabig, hogy a sziklák mély szakadéka között újra függőlegesen omulhasson.

Fenn a legmagasabb, úgy 20-30 mé- ter magasból leső patak tajan csodálatos- azok a szőnyű vad sziklatömegek. A lom- nicei csúcs völgye az; apró kunyhó nagsága, régi sziklából összevevizza hányt mely völgy- kattan terült ott el beáthátatlan hós-zu- gban; annyira sötétzöld mohával benőtt kö- vek azok, hogy már szinte feketének látza- nak, itt-ott szürke foltokkal tarkítva. Ké- felei az ördögök által oda gördített kövek

Boller Lajossal, Popiel Thaddäusszal és Roz- wadowski Zsigmonddal, az Európa által meg- rendelendő festményeknek figye- hűreztolt lengyel államnak végső küzdelmeiből oly dicső momentumot tárnak a szemlélő elé, mely minden lengyel szívnek ós-zes hurját rezgésbe hozza.

Ott rohan elő a lelkes parasztság az orosz tüzérésre, a kaszák az esteli pirban feyegetőleg csillamlanak; Bartos Glowacki az első, ki »apkjával az ágyu gyujtolyukát be- földi s másik kezével egy tüzért levág; fut az orosz vadászserög is. Hátral felfűnik a rendes lovasság s Kosciusko nemes alakja, tábornoki ruháját krakói parasztlól övet fűző; ezek, va- mint a derék lengyel tüzéréség védelme alatt feszület köré csoportosult agg és béna gyermek és asszony, csak a veteránus, ki egykor a barii konföderáció tagja volt, fájdalomteljesen tek- kint az oroszok felé, mert mankója itt tartja. Majd a csata kimenetele köli le figyelme- nek. Az orosz-közakok gyors lovakon me- nekülni akarának, de Zborowski szolnoki dra- gonyosaival helyt áll. Bár megsebesítve, düh- től ököibe szoritja markát Muranon orosz ez- redes. A lengyel tüzéréség hallgatásra bírja az oroszot, a vadászok Tirailierie-tüze a szakadé- ból előtörő Woroneci huszarakat és szekereket éri; a kozákok megadják magukat, a szakadék sebesültekkel és halottakkal telik meg s mire a szép áprilisi nap a hegyek felől utolsó su- garait küldi a haza lelkes védőire, a győzel- mes had kitűzi a harcmezőre a zászlót: »Zy- wia nas i bronia« felirattal.

Valóban nemes gondolat, páratlan Fou- cepezio, művészi tökély jellemzi e képet, mely- nek lattára mi is odaköltünk a lengyeleknek: Jeszeje Polka nie zgineła, jeszeje wi zjienie! Dr. HAZSINSZKY REZSŐ.

Városi közgyűlés.

Debreczen, szept. 27.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma d. e. gr. Dégenfeld József főis- pán elnökelete alatt — rendes közgyűlést tar- tott, mely yeren volt látogatva. Ennek oka ab- ban keresendő, hogy megkezdődtek a szűretek s számos városatyja a saűretelessel van el- foglalva.

Gr. Dégenfeld József főispán d. e. 1/2 10 órakor megnyitván a közgyűlést, fellívja a bizottsági tagok figyelmét a tárgysorozat fon- tosabb pontjaira.

Olvasották a polgármesteri je- le a t e s j u l t és aug. hónapokról. Minden meg- jegyzés nélkül tudomásul veszik.

A helyigminiszteri leirat a város keze- lése alatt levő Maria Teréz-tele alapítvány végleges rendezése tárgyában, melyet már is- merteltünk, szinten minden megjegyzés nélkül tudomásul vétettek.

A vallás és közoktatásügyi miniszter le- iratát inézték a főispánhoz, Debreczen város nevezetesebb történelmi eseményeinek az ezr- d- éves orsz. kiállításra látkepeiben bemutatása tárgyában.

A városi tanács előterjesztésében javasol- ja, hogy az ezredvi országos kiállításban ezen nevezetesebb történelmi események bemutatás- sanak. Y ezelva az 1895. évi költségvetésé már föl van véve 4000 ft, a még szükséges összeg az 1896. évi költségvetésé terhére véle- szék föl. Javasolja tovább, hogy a részletes terv kidolgozásával 3 tagú küldött-eg bizasság meg- t.

Márk Endre arra hívja föl a tanács figyelmét, hogy, mint Szeged város tette, úgy mi is a saját művészeinket pártoljuk.

felett az eget verdesó havas jeges hegye- rincek fa és növénytelenül, felelmes közelbe s nyugszanak.

Hátra maradtam a zajos társaságtól, úgy néztem ezt a soha el nem képzelhető lü- vös tájat.

Szerettem volna azokra a nagy lapos, csucos és ferdén álló mabos kövekre rohan- ni és egyikről a másikra futva, kimenekül- ni, eltűnni e világból, eltűnni és soha vi- szá nem jönni, ott maradni örökre a sem- mégben, hogy ne fájjon többé semmi s úgy hogy ne okozzak ez által senkinek semmi fájdalmat.

A varázs megtört, navemet kiáltották s aztán vígan ballagtunk tovább és együtt gyö- nyörödtünk vagy ötvenen-hatvanan a hires, tájtékező tarpataki vízeselek látványain.

Ott a magasban lebegő piczi »deszkapal- lón« at, egész nyáron keresztül, nponta százá- val járnak a csodat nézők. Mind-nyele isme- relten nyelven beszélnek itt a fényesen öltö- zött turisták. Nagy csapat női nyergelgel fel- szerelt ló — lovászok által feket tartva — várja gazdasszonyát, azon a pusztán túl már csak gyalog-zerrel menedékelhet az ember.

Egy kis igazza volt a bíró urnak, mert a legnagyobb igyekezt mellett sem érkezhel- tünk vis-za Tatrafürdre előbb, mint déután 2 órakor.

Reggel föl kilenczokor indultunk el és így öt és fél óráig gyalogoltunk az egész na- pon, de azért nem volt közöztünk egy sem, a ki e felett sajnálkozott volna.

Pompás ebédet kaptunk Tatrafürden s a világ legjobb ivóvize mellett volt elég jégjele hűtött bor és-ör is.

És mi, az ország minden részéből ösz- szeverdült egynekből álló társaság tájait, míg élünk, mindig gyönyörrel emlékezzük a Tatrában töltött szép napokra.

Itt van például Kovács Jani Tóth Anrás szobrász? Szerk.) ké megrendelendő festményeknek figye- hűreztolt lengyel államnak végső küzdelmeiből oly dicső momentumot tárnak a szemlélő elé, mely minden lengyel szívnek ós-zes hurját rezgésbe hozza.

Ott rohan elő a lelkes parasztság az orosz tüzérésre, a kaszák az esteli pirban feyegetőleg csillamlanak; Bartos Glowacki az első, ki »apkjával az ágyu gyujtolyukát be- földi s másik kezével egy tüzért levág; fut az orosz vadászserög is. Hátral felfűnik a rendes lovasság s Kosciusko nemes alakja, tábornoki ruháját krakói parasztlól övet fűző; ezek, va- mint a derék lengyel tüzéréség védelme alatt feszület köré csoportosult agg és béna gyermek és asszony, csak a veteránus, ki egykor a barii konföderáció tagja volt, fájdalomteljesen tek- kint az oroszok felé, mert mankója itt tartja. Majd a csata kimenetele köli le figyelme- nek. Az orosz-közakok gyors lovakon me- nekülni akarának, de Zborowski szolnoki dra- gonyosaival helyt áll. Bár megsebesítve, düh- től ököibe szoritja markát Muranon orosz ez- redes. A lengyel tüzéréség hallgatásra bírja az oroszot, a vadászok Tirailierie-tüze a szakadé- ból előtörő Woroneci huszarakat és szekereket éri; a kozákok megadják magukat, a szakadék sebesültekkel és halottakkal telik meg s mire a szép áprilisi nap a hegyek felől utolsó su- garait küldi a haza lelkes védőire, a győzel- mes had kitűzi a harcmezőre a zászlót: »Zy- wia nas i bronia« felirattal.

Valóban nemes gondolat, páratlan Fou- cepezio, művészi tökély jellemzi e képet, mely- nek lattára mi is odaköltünk a lengyeleknek: Jeszeje Polka nie zgineła, jeszeje wi zjienie! Dr. HAZSINSZKY REZSŐ.

Városi közgyűlés. Debreczen, szept. 27. Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma d. e. gr. Dégenfeld József főis- pán elnökelete alatt — rendes közgyűlést tar- tott, mely yeren volt látogatva. Ennek oka ab- ban keresendő, hogy megkezdődtek a szűretek s számos városatyja a saűretelessel van el- foglalva.

Gr. Dégenfeld József főispán d. e. 1/2 10 órakor megnyitván a közgyűlést, fellívja a bizottsági tagok figyelmét a tárgysorozat fon- tosabb pontjaira.

Olvasották a polgármesteri je- le a t e s j u l t és aug. hónapokról. Minden meg- jegyzés nélkül tudomásul veszik.

A helyigminiszteri leirat a város keze- lése alatt levő Maria Teréz-tele alapítvány végleges rendezése tárgyában, melyet már is- merteltünk, szinten minden megjegyzés nélkül tudomásul vétettek.

A vallás és közoktatásügyi miniszter le- iratát inézték a főispánhoz, Debreczen város nevezetesebb történelmi eseményeinek az ezr- d- éves orsz. kiállításra látkepeiben bemutatása tárgyában.

A városi tanács előterjesztésében javasol- ja, hogy az ezredvi országos kiállításban ezen nevezetesebb történelmi események bemutatás- sanak. Y ezelva az 1895. évi költségvetésé már föl van véve 4000 ft, a még szükséges összeg az 1896. évi költségvetésé terhére véle- szék föl. Javasolja tovább, hogy a részletes terv kidolgozásával 3 tagú küldött-eg bizasság meg- t.

Márk Endre arra hívja föl a tanács figyelmét, hogy, mint Szeged város tette, úgy mi is a saját művészeinket pártoljuk.

felett az eget verdesó havas jeges hegye- rincek fa és növénytelenül, felelmes közelbe s nyugszanak.

Hátra maradtam a zajos társaságtól, úgy néztem ezt a soha el nem képzelhető lü- vös tájat.

Szerettem volna azokra a nagy lapos, csucos és ferdén álló mabos kövekre rohan- ni és egyikről a másikra futva, kimenekül- ni, eltűnni e világból, eltűnni és soha vi- szá nem jönni, ott maradni örökre a sem- mégben, hogy ne fájjon többé semmi s úgy hogy ne okozzak ez által senkinek semmi fájdalmat.

A varázs megtört, navemet kiáltották s aztán vígan ballagtunk tovább és együtt gyö- nyörödtünk vagy ötvenen-hatvanan a hires, tájtékező tarpataki vízeselek látványain.

Ott a magasban lebegő piczi »deszkapal- lón« at, egész nyáron keresztül, nponta százá- val járnak a csodat nézők. Mind-nyele isme- relten nyelven beszélnek itt a fényesen öltö- zött turisták. Nagy csapat női nyergelgel fel- szerelt ló — lovászok által feket tartva — várja gazdasszonyát, azon a pusztán túl már csak gyalog-zerrel menedékelhet az ember.

Egy kis igazza volt a bíró urnak, mert a legnagyobb igyekezt mellett sem érkezhel- tünk vis-za Tatrafürdre előbb, mint déután 2 órakor.

Reggel föl kilenczokor indultunk el és így öt és fél óráig gyalogoltunk az egész na- pon, de azért nem volt közöztünk egy sem, a ki e felett sajnálkozott volna.

Pompás ebédet kaptunk Tatrafürden s a világ legjobb ivóvize mellett volt elég jégjele hűtött bor és-ör is.

És mi, az ország minden részéből ösz- szeverdült egynekből álló társaság tájait, míg élünk, mindig gyönyörrel emlékezzük a Tatrában töltött szép napokra.

Az ízr. hitközség iskolái- frt évi segélyt ker. A városi- hogy 1000 ft adassék — isk- az 1895-ik erre az ízr. egy- Ju h a s z I g n a z az t i ezen kérdés is tartás-ék függő a felekezetek közti arány kisz- Gr. Dégenfeld József az ehazasztást, mert ez nem u- valy is kaptak enyit.

Dicső f i József az el- szólat föl, Dr. K o l i a Janos el- hogy el nem halasztandó, de so- vanna meg, mert az ízr. hitkö- iskolát tarti fén, melynek 600- deke van, M a r k Endre fősz-

Itt van például Kovács János festő (hát Tóth Anrás szobrász? Szerk.) kéri, hogy őt a megrendelő festményeknél figyelmen kívül ne hagyják. A festményekre különben is szükség van, mert ma már Hajdúvármegye székházának nagy terme is több festményre dicsekedhetik, mint Debreczen város közgyűlési terme.

A tanács előterjesztése egész terjedelmében elfogadtatván, a kiküldendő bizottság tagjaiul — Simonffy Imre polgármester elnökelete alatt — megválasztották: Szell Farkas, Komlóssy Dezső és Géresi Kálmán.

(Kifogásoljuk e névsort, még pedig — Géresi Kálmán miatt. Debreczen városának ugyanis legnevezetesebb történelmi eseménye volt az 1894. apr. 14-én a nagytemplomban lefolyt jelenet, mely azonban sohasem lesz megfestve, ha Géresi Kálmán is benne marad a bizottságban. Hát hogy is lenne szabad egy olyan rettenetes jelenet megfestése által a rebbelis eszméket terjeszteni?! Szerk.)

A helygyűlési leiratot, melylyel a nagymester utca torkolatának szabályozása tárgyában hozott közgyűlési határozatát jóvá hagyja: egyszerűen tudomásul veszik.

Az ev. ref. elemi iskolák fejlesztésére alakult egyes bizottság a tanítók és tanítónők fizetésének rendezetése végett segélyt kér. A tanács javasolja, hogy a tanítók és tanítónők lakbérére 100 ftról 120 ftra, illetve 200 ftről 240 ftra emeltessek; — az ismétlődő iskolák fenntartására adjon a város az 1895 évtől kezdve évenként 1200 ftrt segélyt; — a tanítói korpótlékok fedezésére pedig az 1898 évtől kezdve évi 2000 ftrt segélyt adassék.

Márk Endre e kérdéssel kapcsolatban egy régen fűgő kérdést kívánna megoldani. Nevezetesen már ezelőtt mintegy 6 évvel ki-mondta a közgyűlés, hogy az egyes egyházakat a város a felekezeti arányban segítse. Megállapítandó tehát a kulcs, mely megmutatja, hogy nem élvez-e valamely egyház felekezeti arányában oly javadalmat, mely nem illeti őt meg. Eza határozat azonban végrehajtva nincs. Indítványozza, hogy a helyes arányok kiszámításáig a korpótlékok ügye függőben tartassék.

Kiss Albert előadja, hogy 1868-ban az ev. ref. egyház egyezséget kötött a várossal s kötelezte magát 40 tanító fizetésére. Ezért nyerte az u. n. jogyen-iskolázási segélyt. Az egyház híven tett eleget kötelezettségének, de most a korpótlékok is ugyanazon pénztárra nehezül, mely 1868-ban alakított. 13—14,000 ftrt ut tiherről van szó s ennek viselésére — 1898-tól kezdve — csak 2000 ftröt kér az egyház a városól. Ezt akarja most Márk Endre elhalasztani. Az egyház a 40 tanterem felül még két tantermet kér építtetni, a tanítókról maga gondolkodik. Felette sürögős a tanterem felépítése, különösen a csapó-kertben, mert különben kénytelenek lesznek a tankötelesek tekintélyes részét haza bocsátani, miután nincs számukra hely. Kéri, hogy a két tanterem felépítésére a város, hogy már a jövő iskolái év elején megnyitható legyen (Helyeslés.) A közgyűlés egyhangulag elfogadja a tanítói lakbérének emelését, egyhangulag megszavaz az ismétlődő iskolák fenntartására 1200 ftrt évi segélyt, — a korpótlékok ügyét azonban a többség — a Márk Endre indítványa értelmében — függőben hagyja mindaddig, míg a felekezetek közt a közgyűlés a tanácsot, hogy a januáriusi közgyűlésre ezen arányt s az egyes felekezeteknek ezen arány alapján álló segélyezését számita ki, illetve tegyen erről pontos előterjesztést. Kiss Albertnek a két újabb tanterem építésére vonatkozó kérését, illetve indítványát, a közgyűlés egyhangulag elfogadja.

A városi tanács azon előterjesztése, hogy a város erdőgazdasága az 1896. évi ezredéves kiállításon bemutassék: egyhangulag elfogadtatott.

Egy rendőr-fogalmazói állás megüresedvén, az a mai közgyűlésen fölterelt a választás úján.

A főispán két szavazatszámú bizottságot alakított (az egyiknek elnöke Dr. Kóla János, tagjai: Koszorus Lajos és M. Kiss István, jegyzője: Medgyaszay Miklós, a másiknak elnöke: Tóby István, tagjai: Pálffy Gábor és Sebess György, jegyzője: Ronesik Lajos), a kandidáló bizottság tagjai voltak a közgyűlés részéről: Tóby István, Paksy Imre és Serly Ede, a főispán által kinevezve: Komlóssy Dezső, Márk Endre és Kuczik Gábor.

A rendőrfogalmazói állásra kijelöltettek: Dr. Boldiár Kálmán, Margittay Sándor, Szombathy János és Komlóssy Dezső. Közfalkálás útján megválasztott: Dr. Boldiár Kálmán.

Az izr. hitközség iskolái czélokra 3000 ftrt évi segélyt kér. A városi tanács javasolja, hogy 1000 ftrt adassék — iskola felszerelésre — az 1895-ik évre az izr. egyháznak.

Juhász Ignác azt indítványozza, hogy ezen kérdés is tartásuk függőben addig, míg a felekezetek közt arány kiszámítása nem lesz. Gr. Degenfeld József főispán elleni az elhalasztást, mert ez nem újabb segély, talv is kaptak ennyit.

Dicsőffi József az elhalasztást mellelt szólal föl, Dr. Kóla János ellenben nemcsak hogy el nem halasztaná, de sőt 1500 ftröt szavazta meg, mert az izr. hitközség olyan nagy iskolát tart föl, melynek 600-nál több növendéke van, Márk Endre főszófalása után a

tanácsosi javaslat, 1000 ftrt megadása, megszatvatatott.

Következett az 1895. évi házi pénztári költségeloirányzat megállapítása. A költségeloirányzat főbb teteit már közöltük.

A költségeloirányzat általánosságban minden megjegyzés nélkül elfogadtatván, a részletes tárgyalás elég gyorsan indult s több tételt minden megjegyzés nélkül fogadtak el.

A XVI. ik tételnél Márk Endre kérdést intéz a polgármesterhez, hogy mikor viszik el már a nagytemplom elől az artézi kut bódéját?

Simonffy Imre polgármester védelmére kel a bódének, azt mondván, hogy addig az le nem bontható, míg meg nem tudjuk, vajjon nem kerül e pórra az artézi kut miatt Zsigmondy és a város közt a dolog? Külömben is kar lenne a kutat elrontani, mert azt lehet azt alakítani jó és bővizű szivattyus kúttá. Zsigmondy kihajítja az ő mesterségével a csövet s lesz jó szivattyus kutunk. Várjunk tehát még egy kicsit, legalább addig, míg Zsigmondy a város által tett felszólításra nyilatkozik fog. Addig ne bántuk a bódét, nagyon szép bódé az!

Márk Endre látván azt, hogy a polgármester szerelmes a bódéba, a főmérnököt kéri, hogy tegyen a bódé eltávolítására valami kezdeményező lépést, nehogy a bódé el-lenségei dinamikához legyenek kénytelen nyulni. (A jó öreg polgármester hajszálai a borzalomtól felállanak!)

E csatornázás után itt-ott történt meg felszólalás, de azért simán folyt a tárgyalás s 3/4 12 óraker a költségvetéssel készee voltak.

Az 1895. és 1896-ik évre szóló közüti költségeloirányzattal hamarosan végeztek. Az összes bevétel 1895-ben 58314 ftrt 95 kr-ra, 1896-ban 57,122 ftrt 40 kr-ra, — az összes kiadás 1895-ben 74,092 ftrt 23 kr-ra, 1896-ban 72,534 ftrt 65 kr-ra van előirányozva.

A közüi napszám értéke 1 ftrt 50 krban, a két fogatu igás napszám értéke 2 ftrt 50 krban, maga az utadó pedig 10 %-ban állapított meg.

Végül apróbb ügyeket tárgyaltak s Boldiár Kálmán újonnan választott rendőr-fogalmazó letévén a hivatalos esküt, a közgyűlés 1/4 1 óraker véget ért.

A közgyűlés jegyzőkönyvét holnap d. e. 10 óraker hitelesítik.

**Határidő-naptár.**

- Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőnczy egyes let Otthonában.
- Szept. 27. Debreczen sz. kir. város közgyűlése.
- Szept. 30. Szabó Miklós próba-bánya a Margit-fürdő diszertében.
- Szept. 30. A debr. termény és árukerület r. társaság évi rendes közgyűlése, a városháza nagytermében. Delelőtt 10 ó.
- Okt. 3. Egyházkerületi közgyűlés kezdete.
- Okt. 6-12. Nemetzközi baromfi-kiállítás Debreczenben.
- Nov. 17. A Csokonai-kör felolvasó estélye.

**Újdonságok.**

\* A debreczeni Kossuth-szobor-bizottság v. elnöksége részéről felkértek a debreczeni szabadelvű párt, a függetlenségi és 48-as part és a nemzeti párt választó polgárokból alakított eljárót, továbbá a »Debreczen« »Debreczeni Ellenőr« és »Debreczeni Hirap« a »Debreczen Nagyváradí értesítő« »Debreczeni Híradó« »Debreczeni Lapok« a »Protestáns lapok« és végre a »Királytáblaí Értesítő« összes eljárót, miszerint holnap, f. hó 28-án, azaz pénteken d. u. 6 óraker a debreczeni kereskedő ifjak önképző egylete helyisége (piacz-utca 1584. sz. alatti Csanak-ház emeletén) nagyteremben megjelenni sziveskedjenek. Kelt Debreczen, 1894, szeptember 27. A vezető elnökség.

\* Egyház. A debreczeni ág. ev. egyház mult hó 16-án tartott közgyűlésében tanítási egybekötött segédlelkésszt választott. A segédlelkész, Mór Béla, a napokban kezdte meg működését.

\* Telekkönyvi betétek másolata. Tekintettel arra, hogy az 1886. XXIX. cz. 58. §-a szerint a törési kereset, elentmondás és felszólalás joghatálya a hat havi hirtelményi határidőn belül az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik szemelyekre s az általuk időközben szerzett nyilvánkönyvi jogokra is kiterjed: az igazságügy-miniszter utasításul adta azon telekkönyvi hatóságoknak, melyeknél telekkönyvi betétszerkesztés van folyamatban, hogy valahányszor oly község, pusztai birtok vagy más önálló terület telekkönyvi betéteiből adatok ki-teljes, kivonatosa vagy részleges hiva alos másolat, a mely községre nézve a fennebb idé-zett törvénysszakázhoz képest megállapított hat havi hirtelményi határidő még nem jart le, a hitelesítési záradékban világosan tüntet-tessék ki a hitelesítő telekkönyveszező átl, hogy a hirtelményi határidő még nem jart le.

\* A halápi rejtélyes holttest. Egyik lapárszánk tegnapi kisütötte, hogy a Halápon élettelenül talált Tarcsai József gyilkos-ságnak esett áldozatul. Merész fantáziával le-írta a gyilkosság lefolyását, sőt még a gyil-kosok nevét is közölte. Mint mi a rendőrfő-kapitány uról hallottuk, az egész gyil-kosság — koholmány. A vizsgálat kide-

ritette, hogy szerencsétlenség, illetve hirtelen halál-eset történt. A kik Tarcsaival egy sze-keren mentek, a saroglyához oda követen a ré-szeg Tarcsait, hogy le ne essék a szekérről, nem vettek, legfeljebb annyi a vét-kük, hogy nem jelentették a hirtelen halál-esetet azonnal a rendőrségnek. Lapunk zárta-kor ugy értesülünk, hogy az illetők, kiket hírlapi uton gyilkossággal vádoltak, sajtó-pórt indítanak a szenzációt hajhászó kulma-zói hírlap ellen.

\* Köznapi legyen a vásár. Régi idő óta meg van már a nagybajomiának a vasárvendégyök, azonban a lakos-ág azon hit-ben lévén, hogyha vasárnapra teszik a vásárt, nagyobb forgalmu lesz — kérémet intéztek a kereskedelmi miniszterhez, hogy engedje meg a vásárnak hatköznápról vasárnapra való átté-telét. A miniszter azonban a nagybajomiak e kérélmének nem adott helyet, mert elvből el-lenzi a vásárok vasárnapon tartását.

\* Halálózsák Klekner Manóné Ger-ster Konstanzia asszony életének 49-ik évé-ben elhunyt. Földi részei szombaton d. e. 1/2 10 óraker fognak Széchenyi utca 1800 sz. házánál beszenteltetni, s ugyan ak-kor a rón kath. templomban tartandó gyász-mise után a szt.anna utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. A temetést Dankó temek. intézete rendezi.

\* Dohánytermelés bejelentése. A szoboszlói pénzügyőri szakasz lapuk úján szó-lítja föl a »köszölszék« pusztai dohánytermelő-köt arra, hogy termésük előirányzatát, azaz re-mélhető termésüket nálaokt. hó 8-án és 9-én bejelentsek.

\* »Szédelő vigécz« cz. alatt a mult napokban egy újdonságot vettünk át a Nagy-váradon megjelendő »Szabadság« cz. lapból. E híre vonatkozólag most a következő czífozatot küldték be nevezett laphoz: »Alólirott előjá-rók ezennel kijelentjük, hogy a »Szabadság« cz. lap f. évi szept. hó 19-én megjelent Szédelő vigécz című közleményben foglaltakról a deb-recezeni »Phönix« bizt. társaságra vonatkozólag tudomásunk nem volt, s csak a czikk elolvasása után puhatolóztunk a czikk érdemére nézve, a mi azt eredményezte, hogy a társaság részéről Szakadát, Kigyik és Borostelek községekben esz-közölt biztosításra szóló okmányok eredeti-ben bemutatattak, melyekből kitűnt — hogy a Phönix biztosító társaság debr. vezérügynök-sége ugy mint eddig, a jelen esetben is korrek-tül és humanusan jart el.

Szakadát, 1894. szept. hó 23.

Toth János Főbíró: Muszka Pávej köljegyző. Esküdt: Indvics Mitru«

\* Lovetheti-e az özvegy nő a férje nevét? Erre a kérdésre felelt most egy fol-merült eset alkalmából a beügyminiszter. Egy özvegy grófné felség-folyamodványban annak megengedést kérelmezte, hogy férje nevének elhagyásával magát ezentul kizárólag családi neven írhasa. A folyamodvány leküldött a kabinetiroda által a belügyminiszterhez, ki ki-jelentette, hogy a keres teljesítésére nem forog fenn semmi szükség, mert a volt ferj nevének viselése az özvegy nőnek inkább jogát, mint kötelességét kepezi: arra tehát, hogy az elhalt ferj nevéne viselése semmiféle hatóság vagy fe-jedelmi engedélyre nincs szüksége, ez kizáró-lag a saját tetszésétől függ s mindaddig, míg magát — mások tévutra vezetése-ének czélzata nélkül — csupán esa advevény nezezi, vagy ír-ja, semminegy tilos eszelekményt nem követ el s hatósági beavatkozásra indokot nem szol-gálat.

\* Szüreti határidők. A debreczeni szőlőkben a következő napokon tartanak meg a szüretet:

Szept. 27. és 28-án: a Széchenyi, csapó és téglás-kertben

Okt 3 és 4 én: a tőczös, posta, és varga-kertben.

Okt. 4 én és 5-én: az új, köntös, hat-van-utcaí és homokkertekben.

Okt. 10 és 11 én: a sesta, vén, csige és bodogfalvai kertekben.

\* Zár alól fölmentett határ. Földes község hatarat, mivel az ott uralkodó savvasmarha száj és körömfájás megszűnt, avart bennünket a mezőrendőr-ég értesít, — a hatóság föloldotta a zarlat alól.

\* Köszönetnyilvánítás. Mindazok, kik felejtethetlelen jó leányunk, illetőleg testvé-rünk vigasztalás-égtétéleén, megjelenésökkel bá-nanunkban résztvenni chajítottak, fogadják ez uton is halás köszönetünket. Kis Orban Imre és családja.

\* Csillár petroleum. Lám Sándor helybeíli ismert porcellán és üveg kereskedő gondoskodott arról, hogy üzletében, a közön-ség a kristály tiszta petroleumot szerzhessék be, megkönnyítette tovább a petroleum be-szerzését azáltal is, hogy 5—10 literes bá-dog edényekben saját koszájan hazhoz szál-lítja a petroleumot. Bővebbet tartalmaz mai lapunkban közzé tette hirdetése, melyre felhív-juk olvasóink figyelmét.

\* 60.000 ftr. a fenyveremény a leMBERGI kiállítási sorsjegyeknek, mely 10% levonást után ké-zpenben fizettek ki. Figyelmeztetjük tisz-telt olvasóinkat, hogy a huzas márszeptember 27 én történik.

**Neukom vallonása.** Mándok, szept. 25!

A tuzséri tragédia ügyében ma folytatták a kihallgatást. Sorra került a hipnotizőr, Ne-kom Ferenc, akinek kihallgatása, bár újabb

eredményen nem jart, legnevezetesebb ese-ménye volt a mai napnak. A vizsgálat a má-n-doki főszozabirosgéi épületben volt Hrabovszky alügyész, Horváth vizsgálóbíró Tóth fogal-mazó és Lauffer tolmács jelenlétében. A tolmács hivatalos feleketése után figyelmeztette Ne-ukomot, hogy objektív feleleteket mondjon a hozzá intézett kérdésekre.

Az általános kérdésekre előadja, hogy neve Neukom Ferencz, vallasa római katoli-kus, 1854-ben született Verseczen; foglal-kozása gépgyáros; van felesége és öt gyermeke.

A vizsgálat ezután áttért a hipnotizálás kérdésére. Neukom nyugodtan üt helyén s néha félkezebe temetve arcát, komoran maga elé nézett. — Feleleteit végtelen nyugalommal adta elő. Izgatottság csak a kihallgatás vége felé volt rajta észrevehető, amikor az utolsó eset-ről kérdéskösdtek.

— Bünségem érz-e magát? — kérdezte a vizsgálóbíró.

— Nem! választotta határozottan Neukom.

— S fel volt hatalmazva Salamon Tó-dortól arra nézve, hogy leányát hipnotizálhasa?

— Fel.

— Ervényben volt az a felhatalmazás az utolsó kísérletnél is.

— Ervényben.

— Milyen volt a felhatalmazás, írásbeli, vagy szóbeli?

— Felhatalmazásról közöttünk szó tulaj-donképpen nem is volt. Salamon ur meg-en-gedte, hogy leányát hipnotizálhasam és Ella kisasszony maga is felszólított erre minden alkalommal. Sőt egyszer Salamon Todor ur maga meghívott leányához táviratilag.

— Igaz az, hogy Salamon Ella kisasz-sony halála meg a hipnotizálás előtt történt?

— Nem, hanem hipnózi-közben.

— És miért intézte öcséséhez azt a le-velet, ameytet a Pesti Napló közölt, s amely-ben ugy volt feltüntetve az eset, hogy a kis-asszony, mielőtt ön még hipnotizálta volna, meghalt.

— Azt a levelet csak azért írtam, hogy a családomat megnyugtassam.

További részletek dolgában Neukom val-lomása semmi újat nem mond. Végül elmondta patetikus hangon, szinpadí gesztusokkal véde-kezését, s meglátszott rajta, hogy minden szá-vával hatásra számit.

A vizsgálat reggeli 9 óratól délutáni ket óráig tartott.

**TÖRVÉNYSZÉK.**  
**Elítelté pártvezér.** Florencz, szept. 25. Vontivogio gróbt, a papai nemes testőrök parancsnokát, a klerikális párt vezérát, tizen-hatez-r tíra elikkasztás-ért 2 és fele évi súlyos börtönrre ítélték el.  
 Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**  
 Felelőszerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**  
 Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**  
 (Szerkesztőség és kiadóhivatali főtér 1828.)

**Löfkovits Arthur**  
 órás-, ékszerész és vésnöki  
 műtermét megnagyobbítandó  
 üzlethelyiségét  
**1895 május havában**  
 a »Hungária« kávéházzal szemben levő  
**Schäffer házba helyezi át.**  
 Jelenlegi üzlethelyisége, az üvegkirakati (portale) üzletberendezés bérbeadó, illetve  
**eladó.**  
 Ertekezhetni a régi üzletben.

**Tégla telepek**  
**agyagárúk**  
 és burkolati-kő-gyárak  
**czementégetők, mészégetők**  
 teljes tervek, égető-kemenczék minden-nemű gépezetben berendezések és gé-pezetek, minden a legújabb jónak bizo-nyult kivitelben.  
**Hotop Ernő**  
 agyagipar-mérnök  
**BUDAPEST.**  
 Berlin W.  
 Kurfürstenstrasse 122.  
 Prospectus és felvilágosít áások ingyen és bérmenten. (410)

# KIADÓ

Konyár községében, a főtéren, egy bolthelyiség, 2 szoba, kamara, pincze, istálló és mészárszék, jó tágas udvar 1894 okt. 1-től 1895. évi decz 31-ig haszonbérbe kiadó.

Ertekezhetni lehet szóval vagy levélben **Gáll András** ottani lakossal.



**LEGIORIA**  
A legjobb és legégszűkebb francia cigarettapapír a  
Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!  
Joseph Bardon és fiaól Perpignan és Parisban. Kapható minden fűszde, papírkereskedésben.

## Csillár petroleom házhoz szállítása!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a házi petroleom szükséglet kényelmesebb megszerezhetése céljából, üzletemmel kapcsolatosan egy arra a célra külön és teljesen megfelelő szállító kocsit rendeztem be, melynél fogva azon kellemes és kedvező alkalmat van szerencsém nyújtani a nagyérdemű közönségnek, hogy petroleom szükségletét anélkül, hogy az edény és szállításért külön díjat számítanak — becses megrendelése esetén pontosan a házhoz szállítatom. — Megemlítem ugyanakkor, hogy a szállítandó 5—10 literes bádóg edényekben

csillár-petroleom előnyei: kristálytisza, világos színe, takarékos szagnélküli égése és nagyobb világító képessége, melynek

literje 24 krajczár.

Továbbá az amerikai petroleom

literje 20 krajczár. (404.)

Amidőn a t. cz. közönséget e kedvező alkalom felhasználására kérem, ajánlom legujabb igen dús választéku **asztali-, író-, függő- és fali-lámpa raktáramat** is b. figyelembe

teljes tisztelettel **Lám Sándor** porcellán- és üveg-kereskedő Hatvan- és piacz-utca sarkán.

## Csillár petroleom házhoz szállítása!

# „NEMZETI UJSÁG“

A „Nemzeti Ujság“ alig hogy megindult, máris önérettel mondhatja el magáról, hogy őszinte szókimondásával, csürrést-csavarrást nem tűrő ellenzéki irányával, oly sikereket ért el, a minőkkel kevés lap dicsekedhetik.  
A „Nemzeti Ujság“ híven törekszik arra, hogy a mit programjában ígért, becsületesen be is váltassa. Megalkuvást nem ismerő módon nyíltan és egyenesen harcolni a jelenlegi kormányrendszer ellen, nem tartva szem előtt mást, mint a magyar nemzet jogos érdekeit.  
A „Nemzeti Ujság“ azon van, hogy pontosan és gyorsan informálja olvasóit minden eseményről. Levelelői vannak az ország minden helységében s a kontinens minden fontosabb pontján, úgy, hogy a Nemzeti Ujság a legelső forrásokból nyerve értesüléseit, hírszolgálat dolgában hátán kiállhatja a versenyt minden más hírlappal.  
A „Nemzeti Ujság“ Vezérezikéit a felelős szerkesztőn kívül gr. Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Bartha Miklós, Bolgár Ferenc, Bottlik Lajos, Deesy Zoltán, dr. Sággy Gyula, gr. Zichy Jenő, dr. Acsády Ignác, Benedek Elek, stb. írják.  
Tárczarovatában legkiválóbb írónk dolgoznak, köztük: Benedek Elek, gr. Bothlen Miklós, Tóth Béla, Hoch János, Brassai Sámuel Bode Jób, stb.  
Kiváló gondot fordít a „Nemzeti Ujság“ arra, hogy minden egyes rovatában élvezetes olvasmányt nyújtson olvasóinak. Van kiváló gondtal szerkesztett újdonsági, tanügyi, egészségügyi, közigazgatási rovat. Nagy figyelemmel viseltetik a „Nemzeti Ujság“ vidéki élet minden ügyes-bajos dólga iránt. Hetenkint egyszer, vasárnapon a Nemzeti Ujság

**divat**  
melléklet ad. Azonkívül minden hét péntekjén adja  
**gyermekszobában**  
ezimű rovatot.  
A „Nemzeti Ujság“ felelős szerkesztője: **GÜNTHER ANTAL.**  
A „Nemzeti Ujság“ előfizetési ára:  
Egész évre 14 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr.  
Félévre 7 frt. Egy hónapra 1 frt 20 kr.  
 **Egyes szám ára 4 kr, vidéken 5 kr.**  
A „Nemzeti Ujság“ kiadóhivatala:  
szerkesztősége: Budapest, VI., Petőf-utca 16. szám.  
Budapest, VI., Nagymező-utca 25. szám.

## MAGYARORSZÁG.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.  
Felelős szerkesztő és lap tulajdonos: **HOLLO LAJOS** dr., orsz. képviselő.

**REGGEL** az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításával az összes lapokat megelőzi.  
A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznap összes kül- és belföldi eseményeket, kimerítő tözsedei tudósításokat stb. stb.  
A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és önállóságáért és szembe száll minden korrupcióval és közeletünk minden visszaéléstől megtisztítani törekszik.  
A Magyarország független minden hatalomtól, minden magán érdektől, senkinek alárendelve nincs, s így álláspontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bármely szemben.  
A Magyarország ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma folytonosan fejlődve és megerősödve áll jövőben is a közönség szolgálatára.

A „Magyarország“ előfizetési ára:

Szerkesztőség: VIII. ker., Füg. Sándor-utca 2. sz.	Egész évre . . . . . 14 frt — kr, Félévre . . . . . 7 „ — „ Negyedévre . . . . . 3 „ 50 „ Egy hónapra . . . . . 1 „ 20 „	Kiadóhivatal: IV. ker., Rostóly-utca 2. sz.
---	---	--

**Ma este 8 órakor huzás!** **Lembergi kiállítás!**

Sorsjegyek á. **1 frt.**

**Főnyer. 60.000 frt.**

**11 sorsjegy 10 frt —**  
**6 sorsjegy 5 frt 50**  
Díjmentes és huzásjegyzékért 20 krajczár beküldendő.

**Kapható:** kiállítás sorsjegy-irodájában  
**Bécs, Bartenstein-utca 4.**

(376)

**Előfizetési árak:**  
Ny. vagy postán küldve:  
Egész évre . . . . . 10 frt — kr.  
Félévre . . . . . 5 „ — „  
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „  
Egy hónapra . . . . . 1 „ — „  
Egyes szám 4 kr.  
/lap szellemi részét illető minden köz-  
mény a szerkesztőségbe 10 óráig 1896. sz.  
barmintve küldendő.  
Előfizethető helyben:  
Telegr. K. Lajos könyvtárkönyvesben  
és a kiadóhivatalban. (Főtér 1828. sz.  
alatt.)

### Fölhívás előfizetésre

A »DEBRECZEN« huszonhatodik folyamának negyedik évfolyamára, mely többé hóval kezdődik, előfizetést nyitunk fölkerjük t. előfizetőinket előfizetési meg-  
tására, valamint mindazokat, kik hátralek-  
vannak, e hátralek szives kiegyenlítésére.  
A »DEBRECZEN« előfizetési ára:  
**Egy évre 20 korona (10 frt.)**  
**Fél évre 10 korona (5 frt.)**  
**Negyedévre 5 korona (2 frt 50)**  
**Egy hóra 2 korona (1 frt.)**  
Netaláni tévedések elkerülése vé-  
kérjük a vidéki t. előfizetőket, hogy  
fizetéseiket egyszerűen e czim alatt  
veszkedjenek beküldeni: A »Debrecz  
kiadó-hivatalának, Debreczen.  
A »DEBRECZEN«  
szerkesztősége és kiadóhivatala

### FELHÍVÁS

Debreczen szab. kir. város lakosságához  
Idegen országban kiszenvedett hazánkfiának **Kossuth Lajos** hosszú haláltusa által a sors oly káig készített elő bennünket elvis-  
tetlennek látszó, nemzeti gyászur-  
megis, midőn a rettegve várt csapá-  
dásteljes földi életének kialvása, a  
vetkezett, megdöbbenőleg hatott e  
künkre, mintha váratlanul ért, kés-  
lenül talált volna bennünket.  
A megdöbbenés e pillanatai  
alig jutottunk még veszteségünk na-  
gának felismeréséhez: Debreczen fe-  
gondolkodású közönsége körében  
fölmért az eszme, hogy a legna-  
bak közt is nagy magyar emléke-  
bor állíttassék a legmagyarabb vá-  
lain belül. Érte hullatott könyvei  
első cseppjei már visszasugároztál-  
nyes eszmét, mely gyászunk sötét  
világosságát hintett elborult lelke-  
Es amint fájdalomk alól fe-  
dott az először kiejteni birt szó-  
és ezer ajak óhajtasaként hangzó  
szobrot Kossuthnak Debreczenben.  
Es a szót tett követte, hogy  
testté váljék. Debreczen városána-  
zeli és távoli vidékeknek lakosai ö-  
csupán kegyeletes érzésük su-  
követve, rakták le áldozatukat a  
ügy oltárára. Majd megalakult a s-  
bizottság, hogy a nemes mozgal-  
élére álljon s most már nem  
ménnyel biztatjuk magunkat, ha-  
reczeni Kossuth-szobor ügyét az  
adakozások eredménye és a vár-  
dozatokszétség jeleiből biztosítottna-  
doljuk.  
De hogy a remény valóság-  
jék, ehhez még a ti további álde-  
ségetek szükséges Debreczen ne-  
zelmű fiai és leányai! Elhatároztuk  
hogy áldozatkészletek gyak-  
könnyebb alkalmat nyújtandó,  
sünk benneteket saját tűzhely-  
hol, mint a közszabadság ősi  
Hellásznak családai egykor házi  
képét: oly tisztelettel, oly ápoló-  
örzitek a mi sirba szállott Dies  
nek emlékezetét!  
Gyűjtőink a reánk követke-  
ber hó elején megjelennek nálat  
keblükben a szent ügy előbbre  
buzgalmával, ajkukon Kossuth  
\*) Az itt közölt Felhívást a Kossuth-  
zottság a közönség előzetes értesítése v-  
totta ki s hordatja ki házaként, hogy a  
gyűjtés ne legyen meglepetés a lakosság  
vást igen sikerült Kossuth-kép díszíté-  
szoborbizottság megbízása folytán Dr. K.  
mán, a »Debr. Híradó« f. szerkesztője írt.